Raadsinformatiebrief

Aan : Gemeenteraden van de niet accounthoudende regio
Van : Algemeen Bestuur MGR sociaal domein Limburg-Noord
Betreft : Ontwikkelingen Mutsaersstichting en continuïteit jeugdhulp

Geachte leden van de raad,

Binnen uw gemeente levert het concern Mutsaersstichting, zelf of via een van haar deelnemingen, zorg aan jeugdigen.[1] Mutsaerstichting is gevestigd in de gemeente Venlo en levert voornamelijk zorg in Noord- en Midden Limburg, maar via haar deelnemingen ook in Noord-Brabant en Zuid-Limburg. Het concern Mutsaersstichting bevindt zich in een financieel zorgelijke situatie. Als gemeenten hebben wij de wettelijke plicht de continuïteit van cruciale jeugdzorg te waarborgen en in te grijpen als blijkt dat de zorgcontinuïteit in gevaar is.

We willen u met deze informatiebrief op de hoogte brengen van de ontstane situatie en de stappen die we de komende periode gaan nemen om de continuïteit van jeugdzorg te borgen.

Voortraject
De Mutsaersstichting is, samen met haar deelnemingen, een grote aanbieder van jeugdzorg. Al enige tijd is er vanuit de regio Noord- en Midden Limburg bestuurlijke toenadering gezocht met als doel zorg te dragen voor de continuïteit van cruciale jeugdhulpfuncties. Er zijn herhaaldelijk serieuze zorgen geuit over de financiële ontwikkelingen, verantwoording en governance binnen de Mutsaersstichting.

Melding bij Jeugdautoriteit
Dit heeft ertoe geleid dat wij begin dit jaar melding hebben gedaan bij de Jeugdautoriteit (JA). Deze instantie is verantwoordelijk voor het monitoren van de financiële positie van jeugdhulpaanbieders die cruciale jeugdzorgfuncties aanbieden. Na deze melding is er vanuit de Mutsaersstichting in eerste instantie een houding geweest om zaken intern te houden.

Nieuwe Raad van Bestuur
Met de komst van een nieuwe tweehoofdige Raad van Bestuur in september van dit jaar, is de houding vanuit de Mutsaersstichting echter veranderd. De nieuwe Raad van Bestuur heeft gesprekken gevoerd met de Jeugdautoriteit, de Inspectie (IGJ) gevraagd om onderzoek te doen naar de kwaliteit en veiligheid van de zorg en vervolgens ook met ons als accounthoudende regio[2], met als doel het vertrouwen te herstellen. De nieuwe Raad van Bestuur van de Mutsaersstichting onderschrijft de noodzaak van de melding bij de Jeugdautoriteit.

---

[1] De deelnemingen van het concern Mutsaersstichting zijn • Buro Maks • Psychologenpraktijk Oog • Zorgokee • Mutsaersstichting • Hoeve de Kaolder • Grijp het Leven • Plinthos • Hai-5
[2] Elke gecertificeerde instelling en jeugdhulpaanbieder die bovenregionaal opereert heeft een accounthoudende regio: een jeugdzorgregio die primair verantwoordelijk is voor die aanbieder.

Conclusie Jeugdautoriteit
De Jeugdautoriteit heeft op basis van de bekende (financiële) informatie een risicoanalyse opgesteld. Hierbij is het Draaiboek 'Continuïteit jeugdhulp' als grondslag genomen. Op basis daarvan heeft de Jeugdautoriteit vastgesteld dat de financiële situatie bij de Mutsaersstichting van dien aard is dat de situatie als zorgelijk bestempeld moet worden (trede 3 van urgentie). Wanneer de continuïteitsrisico's bij een aanbieder zorgelijk worden, treed het draaiboek 'Continuïteit jeugdhulp' in werking.

Start Herstelplan
Vanuit het draaiboek 'Continuïteit Jeugdhulp' zal de Mutsaersstichting, samen met ons als accounthoudende regio per direct starten met een traject dat moet leiden tot een herstelplan. De Mutsaersstichting heeft PricewaterhouseCoopers (PwC) ingeschakeld om dit proces te begeleiden. Het herstelplan dat opgesteld en uitgevoerd moet worden is bedoeld om de continuïteit van cruciale jeugdhulpfuncties te waarborgen. Hiermee zal direct worden gestart. De nieuwe Raad van Bestuur van de Mutsaersstichting heeft volledige medewerking, verantwoording en transparantie toegezegd. Dit proces zal, conform het draaiboek, worden gemonitord door de Jeugdautoriteit.

Continuïteit
Het traject is nadrukkelijk bedoeld om de continuïteit van jeugdhulp te waarborgen. Het waarborgen van de continuïteit is in het belang van de jeugdigen die hulp ontvangen. Daarbij is het behoud van goede deskundige medewerkers in de jeugdzorg essentieel om een goede kwaliteit van dienstverlening voor kwetsbare jeugdigen en jongvolwassenen in de regio te borgen.

Limburg-Noord accounthoudende regio
In een landelijk convenant is afgesproken dat cruciale jeugdhulpaanbieders toegewezen zijn aan accounthoudende regio's. In het geval van de Mutsaersstichting betekent dit dat de regio Limburg-Noord (14 gemeenten) daarin haar verantwoordelijkheid neemt voor deze aanbieder.

Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) kijkt mee
Vanwege de zorgen die er leven bij zowel de nieuwe Raad van Bestuur, als bij de gemeenten, is ook de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd ingeschakeld. Zij maken de komende weken een beoordeling van de kwaliteit van zorg en rapporteren 6 weken na hun bezoek de bevindingen uit deze inspectie op hun website.

Communicatie
Communicatie rond de ontstane situatie heeft uiteraard onze volle aandacht. Er is een communicatiewerkgroep gevormd die de communicatie in de afgelopen week heeft voorbereid.

Naast de bestuurlijke afstemming en het informeren van de betrokken raden is er intensief contact met de Mutsaersstichting, de Jeugdautoriteit en andere stakeholders. Als accounthoudende regio zijn wij ook gehouden aan het informeren van gemeenten, zoals de uwe, buiten onze regio die jeugdhulp inkopen bij de Mutsaersstichting en haar deelnemingen.

Vanwege de impact op zowel de cliënten als de organisatie van de Mutsaersstichting en haar deelnemingen, is er door de Mutsaersstichting een communicatiebureau ingeschakeld die zich o.a. richt op de interne organisatie (medewerkers, cliënten en ouders).

Vervolgproces
Vanwege de urgentie is een Bestuurlijke begeleidingsgroep gevormd die samen met de Mutsaersstichting aan de slag gaat met de verdere uitwerking. De Mutsaersstichting is daarbij als aanbieder primair verantwoordelijk als opdrachtgever voor het herstelplan. De accounthoudende regio is hier, mede op verzoek van de Mutsaersstichting, direct en intensief bij betrokken.

Regievoerder
Conform draaiboek, zullen wij als accounthoudende regio ook een regievoerder gaan aanstellen. Deze regievoerder zal naast het proces tussen aanbieder en accounthoudende regio ook de verantwoordelijkheid krijgen om de overige regio's goed aangehaakt te houden. Hiervoor zijn de wethouders en verantwoordelijke beleidsmedewerkers inmiddels ook op de hoogte gesteld van een algemeen mail adres waarop ze vragen kunnen stellen.

Hoogachtend,

Namens het Algemeen Bestuur van de MGR sociaal domein Limburg-Noord,

Janny Kuijpers
Directeur MGR sociaal domein Limburg Noord

Bijlage: Als toelichting op de rol van de Jeugdautoriteit bij de continuïteit van jeugdhulp, ontvangt u hierbij de 'brochure Jeugdautoriteit'

Gemeenten en de continuïteit van jeugdhulp

Jeugdautoriteit

De rol van de Jeugdautoriteit bij de continuïteit van jeugdhulp

Kinderen, jongeren en gezinnen in Nederland die hulp nodig hebben, moeten daarop kunnen rekenen. De Jeugdautoriteit (JA) is ingesteld om onafhankelijk en onpartijdig bij te dragen aan het voorkomen en helpen oplossen van problemen met de continuïteit van jeugdhulp, een kinderbeschermingsmaatregel en jeugdreclassering. In deze brochure spreken we verder van jeugdhulp.

Sinds de decentralisatie van de jeugdzorg zijn gemeenten zelf verantwoordelijk voor voldoende passend aanbod van jeugdhulp en daarmee voor het aangaan van contracten met jeugdhulp-aanbieders. Inzicht in zaken als bedrijfsvoering, maar ook de in-, door- en uitstroom van jeugdigen bij uw contractpartners is dan van belang. De continuïteit van jeugdhulp mag immers niet in gevaar komen. De JA heeft een monitorende en signalerende rol bij (mogelijke) risico's. Vervolgens helpen we problemen op te lossen als de continuïteit van jeugdhulp in gevaar dreigt te komen.

De JA draagt bovendien bij aan verdere ontwikkeling van het jeugdhulpstelsel. Dat doet de JA door onafhankelijk en deskundig advies te geven, te bemiddelen en kennis en ervaring te delen met gemeenten, jeugdzorgregio's en jeugdhulpaanbieders.

Oprichting en instellingsbesluit Jeugdautoriteit

De Jeugdautoriteit is op 1 januari 2019 opgericht. De minister van VWS en de minister voor Rechtsbescherming hebben in september 2020 de taken en positionering van de Jeugdautoriteit vastgelegd in het **Instellingsbesluit Jeugdautoriteit**. Centraal daarin staat de opdracht aan de JA om "de continuïteit van jeugdhulp, een kinderbeschermingsmaatregel en jeugdreclassering te bevorderen". De JA neemt een onafhankelijke en onpartijdige positie in ten opzichte van gemeenten, aanbieders en bewindspersonen.

Meerwaarde voor gemeente-bestuurders en raadsleden

Monitoren en Signaleren

De JA heeft een monitorende en signalerende rol als het gaat om de continuïteit van jeugdhulp. (zie ook verderop in deze brochure). Dat doen we op continu-basis onder andere via ons Early Warning System (EWS), maar ook via onderzoeken in de jeugdhulpsector. Op basis daarvan kunnen we eventuele risico's vroegtijdig signaleren.

Casuïstiek

De financieel adviseurs van de JA komen in actie in situaties (**'casussen'**) waarbij in een bepaalde regio of bij een bepaalde jeugdhulpaanbieder discontinuïteit van zorg dreigt. Direct handelen van betrokken partijen is dan nodig om de dreiging weg te nemen. Als partijen in het stelsel er onderling – of met hulp van het Ondersteuningsteam Zorg voor de Jeugd – niet uitkomen, speelt de Jeugd-autoriteit een verbindende rol. De partijen werken daarbij volgens de afspraken in het draaiboek Continuïteit jeugdhulp. In het draaiboek is voor alle partijen vastgelegd wat hun taken en verantwoordelijkheden zijn in het geval van continuïteitsrisico's.

Kennis en Verbinden

De JA publiceert geregeld rapporten en onderzoeken en gaat daarover graag het gesprek aan met gemeenten. Door de verzamelde kennis toegankelijk te maken, zoals bijvoorbeeld **het Verdiepingsonderzoek financiële positie jeugdhulpaanbieders**, draagt de Jeugdautoriteit bij aan de ontwikkeling van het stelsel. Zo kunnen problemen in de jeugdhulp mogelijk voorkomen worden. De resultaten van onderzoeken en good practices deelt de JA in gevraagde en ongevraagde adviezen aan alle partijen in het stelsel, onder andere aan de VNG, maar ook naar afzonderlijke gemeenten.

Continuïteit van jeugdhulp

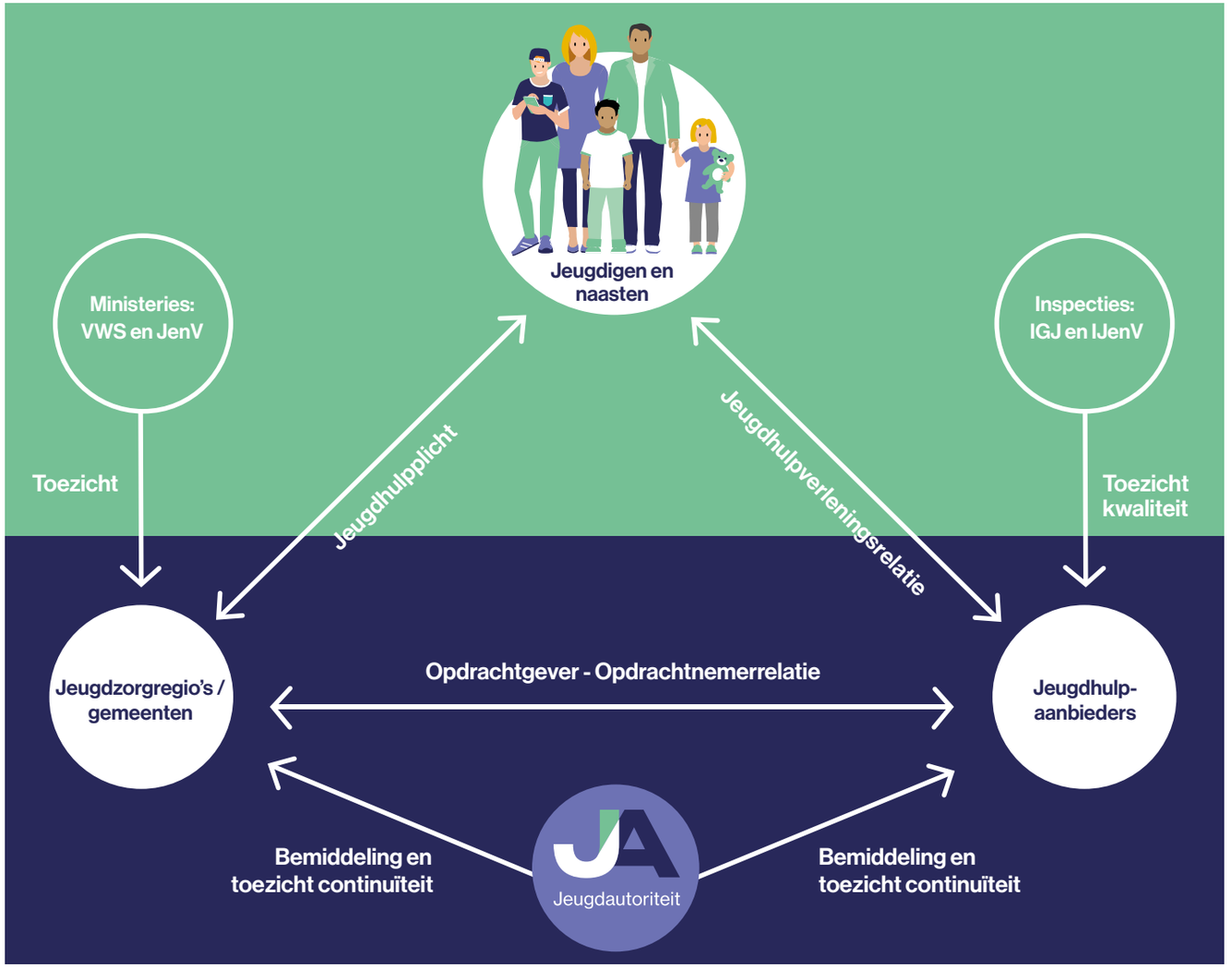
Onder continuïteit van jeugdhulp verstaan we dat elke jeugdige passende hulp ontvangt zolang dat nodig is. In situaties waarin de continuïteit bij een aanbieder een risico vormt, zoeken we allereerst naar oplossingen bij de betreffende aanbieder zelf. Mocht de jeugdhulp bij de huidige aanbieder niet gecontinueerd kunnen worden, moet gecontroleerde overdracht van de zorg gewaarborgd zijn. Indien een zorgaanbieder de activiteiten geheel beëindigt of staakt bijvoorbeeld door faillissement of insolventie dan bemiddelt de Jeugd-autoriteit tussen de betrokken regio en de andere aanbieders in het kader van de overname van activiteiten.

Scope en reikwijdte Jeugdautoriteit

De JA richt zich primair op het bevorderen van de continuïteit van jeugdhulp en houdt zich niet bezig met de kwaliteit van de zorg en/of individuele casuïstiek. Daarvoor is de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) verantwoordelijk. Er is met de IGJ wel afgesproken dat er wederzijds actieve informatieuitwisseling plaats-vindt als daar aanleiding toe is.

Eventuele subsidieverstrekking en/of (bemiddeling bij) financiering behoort ook niet tot de taken van de JA.

Convenant Bevorderen continuïteit jeugdhulp

Op 1 juli 2021 ondertekenden een groot aantal partijen binnen de jeugdhulp, waaronder de JA, het **Convenant Bevorderen continuïteit jeugdhulp**. De convenantpartners hebben daarin afspraken gemaakt waarmee zij zoveel mogelijk willen voorkomen dat de jeugdhulp aan jeugdigen en hun ouders of wettelijke vertegenwoordigers (tijdelijk) weg kan vallen omdat bijvoorbeeld aanbieders in (financiële) problemen komen. Het convenant toont de gezamenlijke inzet van jeugdhulpaanbieders, gecertificeerde instellingen, jeugdzorgregio's, gemeenten en het Rijk om de continuïteit van zorg te borgen voor alle kinderen, jongeren, en gezinnen die dat nodig hebben. Met het ondertekenen van het convenant hebben aanbieders, gemeenten en het Rijk samen een belangrijke stap gezet om meer rust in het jeugdstelsel te brengen en continuïteit van zorg te bevorderen. De JA heeft een nadrukkelijke rol bij de ontwikkeling en het inzetten van een aantal instrumenten uit het convenant.

Wie ondertekenden het convenant?

- Jeugdzorg Nederland, de Nederlandse GGZ, de Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland en de Vereniging Orthopedagogische Behandelcentra, verenigd in de Branches Gespecialiseerde Zorg voor de Jeugd (BGZJ),
- De Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG),
- Het ministerie van Justitie en Veiligheid (JenV),
- Het ministerie van Volksgezondheid Welzijn en Sport (VWS), mede namens de Jeugdautoriteit (JA).

Instrumenten en afspraken

Het convenant biedt een aantal concrete afspraken en instrumenten die gemeenten/jeugdregio's en aanbieders ondersteunt bij een constructieve, professionele relatie.

Handreiking Inzicht in tarieven

Deze **handreiking** bevat o.a. kostprijselementen en definities die voor meer eenduidigheid moeten zorgen. Het geldt als richtlijn voor een gezamenlijke taal en informatiebasis. In het convenant is afgesproken dat aanbieders en gemeenten de handreiking gebruiken in het kader van constructieve gesprekken.

Monitoren en signaleren

De Jeugdautoriteit speelt een centrale rol bij monitoring en (vroegtijdige) signalering van continuïteitsrisico's via haar **Early Warning System (EWS)**. Het EWS is een data- en informatiebank. De Jeugdautoriteit voert daarmee landelijke en regionale vroegsignalering uit. De databank bevat gegevens over:

- Inkoop van zorg van gemeenten en jeugdzorgregio's,
- Bedrijfsvoeringsgegevens van jeugdhulpaanbieders,
- Actuele cijfers over zorgverlening en doorstroom van cliënten.

Pilot informatievoorziening jeugdstelsel

De convenantpartners voeren in 2022 een **pilot** uit om te bepalen van welke aanbieders gegevens moeten worden opgevraagd. Daarnaast wordt in de pilot onderzocht om welke gegevens het moet gaan. Beide aspecten zijn van belang voor een effectieve vroegsignalering. In de pilot is nadrukkelijk aandacht voor de beperking van administratieve lasten.

JA Meldpunt

De Jeugdautoriteit heeft een **Meldpunt** ingericht voor incidentele meldingen van aanbieders, gemeenten/jeugdzorgregio's, inspecties en toezichthouders bij (mogelijke) risico's voor de continuïteit van jeugdhulp.

Accountgesprekken

Om kwalitatieve informatie in te winnen die kan duiden op continuïteitsrisico's, voert de Jeugdautoriteit periodieke gesprekken met jeugdhulpaanbieders en met alle 42 gemeenten/jeugdzorgregio's. Taken van regio's en gemeenten in de contacten met aanbieders worden daarbij niet overgenomen. Het doel van de gesprekken is om, op basis van informatie uit het EWS, het daadwerkelijke risico op discontinuïteit beter te kunnen beoordelen en om te kunnen beoordelen of het aanbod van zorg in gevaar is. Vanuit de onpartijdige en onafhankelijke rol van de JA kan met deze gesprekken een neutraal beeld worden gevormd van de beleving van samenwerking tussen de partijen en effecten van risico's voor continuïteit van zorg.

Draaiboek Continuïteit jeugdhulp

In het convenant is afgesproken dat aanbieders en gemeenten het **draaiboek 'Continuïteit jeugdhulp'** systematisch gebruiken vanaf het moment dat de dreiging van discontinuïteit zorgelijk wordt. In het draaiboek is voor alle partijen concreet vastgelegd wat hun taken en verantwoordelijkheden zijn in het geval van (dreigende) continuïteitsrisico's.

Jeugdautoriteit

Bezoekadres
Jeugdautoriteit
Rijnstraat 50
2515 XP Den Haag

Postadres
Jeugdautoriteit
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag

www.jeugdautoriteit.nl
info@jeugdautoriteit.nl
linkedin.com/company/jeugdautoriteit
twitter.com/jeugdautoriteit